MOJE DORASTANIE…

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 363

IM. PROF. WITOLDA DOROSZEWSKIEGO

Szacunek
Uczciwość
Odpowiedzialność
Odwaga
Samodyscyplina
Pokojowość
Szczęście, optymizm, humor
Sprawiedliwość
Solidarność
Piękno
Przyjaźń i miłość
Mądrość

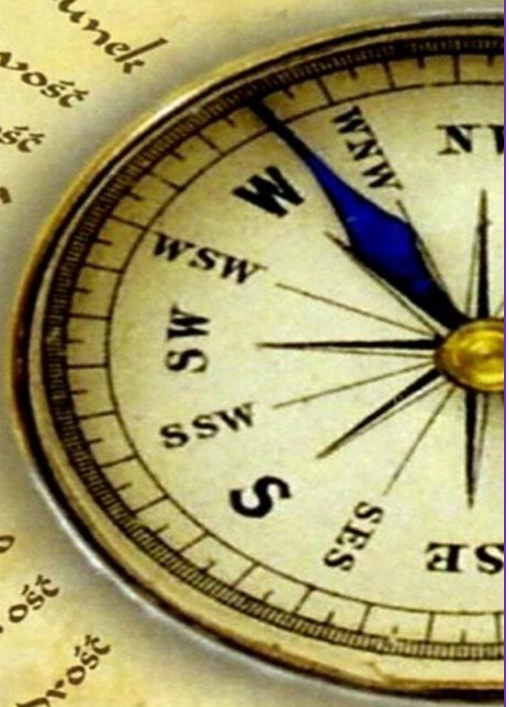

WARSZAWA UL. ROZŁOGI 10

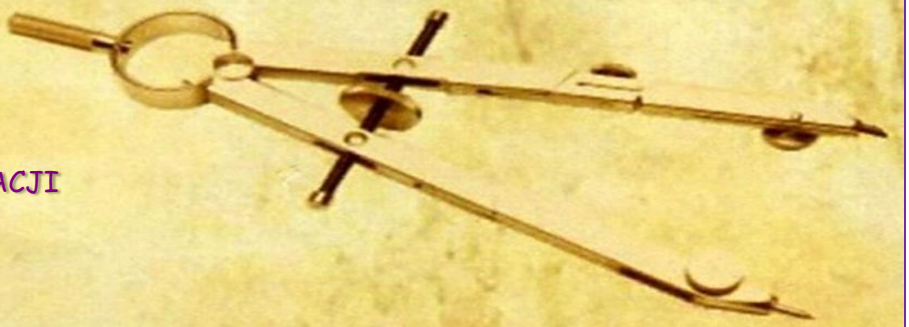

PROGRAM PRZYJĘTY DO REALIZACJI
OD 1 WRZEŚNIA 2019 R.

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 363 IM. PROFESORA WITOLDA DOROSZEWSKIEGO
W WARSZAWIE PRZY UL. ROZŁOGI 10

Podstawa prawna:

- *Konstytucja Rzeczpospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).*
- *Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).*
- *Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2018 r. poz. 967 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 730 i 1287).*
- *Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.).*
- *Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2019 r. poz. 1148, 1078, 1287, 1680, 1681).*
- *Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487).*
- *Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783).*
- *Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 957).*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249 z późn. Zm.).*
- *Priorytety Ministra Edukacji Narodowej*
- *Statut Szkoły Podstawowej nr 363 im. prof. Witolda Doroszewskiego*

Spis treści

Rozdział I	*Misja i wizja szkoły*	*4*
Rozdział II	*Sylwetka absolwenta*	*6*
Rozdział III	*Cele ogólne*	*7*
Rozdział IV	*Działania wspomagające proces wychowawczy*	*8*
Rozdział V	*Uczestnicy programu wychowawczo-profilaktycznego*	*13*
Rozdział VI	*Cele i zadania działań wychowawczo-profilaktycznych*	*16*
Rozdział VII	*Ewaluacja programu wychowawczo-profilaktycznego.*	*24*

Załączniki:

1. *Procedury postępowania w sytuacjach zagrożenia.*
2. *Zasady współpracy szkoły z instytucjami ją wspierającymi w wychowaniu i działaniach profilaktycznych.*
3. *Harmonogram działań profilaktycznych na bieżący rok szkolny*
4. *Plan działań wychowawczych w klasach I-III.*
5. *Plan wynikowy godzin wychowawczych klasy IV -VIII.*

Szanowni Rodzice!

Chcemy, aby absolwenci naszej szkoły posiadali nie tylko mocne podstawy wiedzy ogólnej i umiejętności potrzebnych w dalszej edukacji, ale również trwałe fundamenty zasad moralnych, które w całym życiu pomogą im świadomie wybierać dobro. Program kształtuje inteligencję moralną, emocjonalną oraz umiejętności wynikające z korzystania ze współczesnych metod uczenia się.

Kształtowanie charakteru, przez poznawanie i praktykowanie wartości moralnych w codziennym życiu naszej szkoły, uczyniliśmy wspólną troską Uczniów, Rodziców, Nauczycieli oraz Pracowników naszej szkoły.

Proponujemy, aby w każdym roku podjąć refleksję oraz w szczególny sposób zwrócić uwagę na praktykowanie w szkole trzech wartości.

Jesteśmy przekonani, że dzięki postawom opartym na uniwersalnych wartościach, można nadać sens swojemu życiu, budować prawidłowe relacje z ludźmi, podejmować decyzje, kierując się właściwymi kryteriami, wypracować umiejętność wyważonej oceny sytuacji. Praktykowanie wartości powinno zapewnić poczucie wewnętrznego spokoju i przynieść trwałe zadowolenie ze swojego życia, które potocznie nazywamy szczęściem.

Zwracamy się do Państwa z uprzejmą i gorącą prośbą o życzliwe przyjęcie i osobiste zaangażowanie się w realizację treści programu wychowawczego-profilaktycznego. Wbrew zmieniającym się modom w dyskusji na temat zadań szkoły i rodziny w sprawie kompetencji wychowawczych mówimy: jest to nasze wspólne i najbardziej odpowiedzialne zadanie.

Szanowni Państwo, bez naszego – to znaczy dorosłych – wspólnego i jednocześnie osobistego świadectwa w realizowaniu i wierności zasadom, o których rozpoczęliśmy głośno mówić w szkole, jest to trud daremny. Dzieci i młodzież muszą zobaczyć nas; szanujących innych, uczciwych, odpowiedzialnych.

Prosimy: zapytajcie Państwo dzieci o wartości, rozmawiajcie z nimi o tym, co mówią na ten temat w szkole, wymieniajcie poglądy. Zauważcie dylematy i rozterki, jakie wiążą się z praktykowaniem wartości. Omawiajcie różne sytuacje życiowe. Podzielcie się Państwo swoim doświadczeniem.

Pomóżmy młodym ludziom, jak to tylko możliwe, by bezwarunkowy wybór dobra i prawy charakter stał się dla nich najpewniejszą życiową busolą pomagającą w każdej sytuacji młodzieńczego i dorosłego życia być na miarę ludzkich możliwości i naszej nadziei, którą w nich pokładamy.

w imieniu Rady Pedagogicznej

Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 363

ROZDZIAŁ I

Misja i wizja szkoły

MISJA SZKOŁY

Jesteśmy tu po to by:

- zdobywać i poszerzać wiedzę oraz umiejętności,
- rozwijać zainteresowania i pasje,
- uczyć się współpracy i tolerancji, tak aby każdy czuł się bezpiecznie,
- pracować nad sobą i stawać się lepszym człowiekiem,
- nauczyć się pokonywać trudności,
- przeżyć w dobrym towarzystwie niezapomniane chwile, które będziemy mile wspominać.

WIZJA SZKOŁY

Wyrosną z nich tacy, którzy ku gwiazdom wzlecieć zapragną

Społeczność Uczniów, Rodziców, Nauczycieli i Pracowników Szkoły Podstawowej nr 363 im. Profesora Witolda Doroszewskiego w Warszawie realizuje *Szkolny Program wychowawczo-profilaktyczny*, którego celem jest zapewnienie wszechstronnego rozwoju umysłowego, emocjonalnego i moralnego młodzieży.

W Szkole Podstawowej nr 363 im. prof. Witolda Doroszewskiego kształcimy wiedzę i umiejętności wynikające z programu dydaktycznego oraz podejmujemy współodpowiedzialność za przygotowanie młodych ludzi do radzenia sobie z wyzwaniami współczesnej cywilizacji, by każdy z nich mógł w trakcie edukacji w naszej szkole zbudować podstawy swojego trwałego sukcesu życiowego. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Obserwując zawrotne tempo zmian zachodzących w świecie, formujemy w młodych ludziach praktykę ***ciągłej edukacji***, która jest warunkiem rozwoju osobowego i zawodowego. Nasza szkoła pomaga odkryć motywację oraz wyposaża w narzędzia do skutecznego zdobywania wiedzy w procesie uczenia się poprzez:

- oferowanie podstaw wiedzy ogólnej,
- rozpoznanie talentów,
- rozwijanie umiejętności myślenia,
- budzenie wiary we własne możliwości,
- zapoznawanie z nowoczesnymi technikami uczenia się,

oraz kształtowania kompetencji kluczowych zgodnie z zaleceniem Rady Europy z dnia 22 maja 2018 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie:

- kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji,
- kompetencje w zakresie wielojęzyczności,
- kompetencje matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii,
- kompetencje cyfrowe,
- kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się,
- kompetencje obywatelskie,
- kompetencje w zakresie przedsiębiorczości,
- kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej.

Uznajemy, że o sukcesie mierzonym szczęściem jednostki i pożytkiem płynącym z jej działań dla społeczeństwa decyduje ***inteligencja emocjonalna człowieka***. W ramach *Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego* podejmujemy działania kształtujące:

- rozumienie własnych i cudzych uczuć,
- kontrolę impulsów,
- samouznanie,
- wytrwałość i odporność na stres,
- poczucie odpowiedzialności,
- pozytywną komunikację z ludźmi,
- skuteczne rozwiązywanie konfliktów,
- elastyczność,
- motywację,
- optymizm.

Społeczność szkoły przyjmuje kształtowanie ***inteligencji moralnej*** za fundament swoich działań wychowawczych. Ponieważ charakter człowieka przesądza o tym, jak żyjemy, kim się otaczamy, jakich dokonujemy wyborów, jakie stawiamy sobie cele, co jest dla nas w życiu najważniejsze – wraz z Rodzicami – proponujemy młodym ludziom ***wewnętrzny system wartości***. Praktykowanie w codziennym życiu: ***szacunku, uczciwości, odpowiedzialności, samodyscypliny, pokory, sprawiedliwości, mądrości, przyjaźni i miłości, pokoju, tolerancji, optymizmu i piękna, szczęścia, wolności i prawdy*** ma za zadanie:

- nadawać sens codzienności,
- stanowić drogowskaz w stosunkach z ludźmi,
- ułatwić podejmowanie słusznych decyzji,
- chronić przed złymi impulsami i decyzjami oraz demoralizującymi wpływami z zewnątrz,
- dawać poczucie bezpieczeństwa i spokoju,
- wyznaczać granice prawidłowych zachowań,
- budować harmonię życia osoby, jej najbliższych i otoczenia,
- decydować o pozytywnej przyszłości człowieka.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 363 zakłada zaangażowanie wszystkich osób stanowiących społeczność naszej szkoły: Dzieci, Młodzieży, Rodziców, Nauczycieli, Pracowników administracji i obsługi.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

W powstaniu i realizacji *Szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego* Szkoły Podstawowej nr 363 im. Profesora Witolda Doroszewskiego wykorzystujemy materiały z programu *Szkoła z charakterem,* którego projektodawcą jest Fundacja ABCXXI – Program Zdrowia Emocjonalnego oraz programu profilaktyczno-wychowawczego A. Kołodziejczyka, E. Czemierowskiej i T. Kołodziejczyka – *„Spójrz inaczej" i „Spójrz inaczej na agresję"*. Korzystamy również z podręczników WSiP *„Wychowanie w duchu wartości"*.

ROZDZIAŁ II

Sylwetka absolwenta

Dążeniem Szkoły Podstawowej nr 363 im. prof. Witolda Doroszewskiego jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- szanuje siebie i innych,
- jest odpowiedzialny,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły, przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia,
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- jest tolerancyjny,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny,
- jest kreatywny,
- jest odważny,

- jest samodzielny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- jest odporny na niepowodzenia,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole.

ROZDZIAŁ III

Cele ogólne

Działalność wychowawcza w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

1) fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
2) psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
3) społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
4) intelektualnej – ukierunkowanej na rozwijanie myślenia logicznego oraz umiejętności poznawczych,
5) aksjologicznej/duchowej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

ROZDZIAŁ IV

Działania wspomagające proces wychowawczy

Formy realizacji *Programu wychowawczo-profilaktycznego* wypracowuje Rada Pedagogiczna z udziałem Rady Rodziców oraz Samorządu Uczniowskiego.

Formy realizacji *Szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego* obejmują:

1. plan wynikowy godzin wychowawczych;
2. plan działań pozalekcyjnych;
3. plan imprez i uroczystości szkolnych;
4. programy artystyczne edukacji historycznej;
5. działania w ramach pracy Szkolnego Koła Wolontariatu;
6. realizację programów własnych nauczycieli.

PLAN WYNIKOWY GODZIN WYCHOWAWCZYCH realizowany jest w trakcie nauki w szkole podstawowej. Powstał jako wynik zespołowej pracy członków rady pedagogicznej w oparciu o założenia programowe „Szkoły z charakterem" i programu profilaktyczno-wychowawczego „Spójrz inaczej".
Pozostałe formy realizacji Szkolnego programu wychowawczego opracowywane są w każdym nowym roku szkolnym.

PLAN DZIAŁAŃ POZALEKCYJNYCH

Ważnym elementem procesu wychowawczego w naszej szkole jest pozalekcyjna organizacja życia społeczności szkolnej. Dotyczy ona takich obszarów jak:

1. działalność Samorządu Uczniowskiego;
2. udział społeczności uczniowskiej w życiu społeczno – kulturalnym;
3. organizowanie zajęć odpowiadających potrzebom i zainteresowaniom uczniów;
4. działania na rzecz społeczności lokalnej;
5. realizacja projektów edukacyjnych i międzynarodowych;
6. organizacja życia społeczności ogólnoszkolnej.

Oferta zajęć pozalekcyjnych na dany rok jest opracowywana we wrześniu zgodnie z rozpoznanymi potrzebami i oczekiwaniami uczniów. Tematyka i charakter zajęć umożliwiają zaspokajanie ponadprogramowych potrzeb poznawczych uczniów, rozwijanie zainteresowań i kształcenie zdolności. Często są one platformą ujawniania się talentów organizatorskich, aktorskich, menedżerskich i kreatywnych postaw uczniów.

Stałym elementem w kalendarzu szkolnym jest organizacja zajęć psychoedukacyjnych, przedstawień profilaktycznych, warsztatów, kształtujących świadomość prawną uczniów, doskonalących ich umiejętności społeczne i przeciwdziałających zachowaniom ryzykownym.

Kształtowanie świadomości prawnej	• warsztaty nt. prawa szkolnego i obowiązujących w szkole zasad postępowania realizowane przez wychowawców dla uczniów naszej szkoły,

	• realizacja programu „Umiem wezwać pomoc”, „Odpowiedzialność prawna nieletnich”, „Bezpieczna droga do szkoły”.
Doskonalenie umiejętności społecznych	• zajęcia psychoedukacyjne rokrocznie przeprowadzane przez psychologa i pedagoga szkolnego z zakresu: integracji, adaptacji, komunikacji interpersonalnej, technik uczenia się, doradztwa zawodowego i pokonywania stresu egzaminacyjnego.
Przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym	• organizacja przedstawień profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania stosowaniu przez młodzież środków odurzających, • organizacja „Szkolnego Dnia Profilaktyki” – tematyczne przedstawienia profilaktyczne, warsztaty dla uczniów i nauczycieli, • realizacja zadań zgodnie z Harmonogramem Działań Profilaktycznych.

PLAN IMPREZ I UROCZYSTOŚCI SZKOLNYCH

Plan imprez szkolnych to swego rodzaju tradycja szkolna, czyli powtarzający się układ uroczystości i zwyczajów zaakceptowany do realizacji przez młodzież, nauczycieli, rodziców. Ma na celu organizację życia szkoły, realizację celów wychowawczych oraz integrację społeczności szkoły. Opracowywany jest rok rocznie i publikowany na stronie internetowej szkoły.

PROGRAMY ARTYSTYCZNE EDUKACJI HISTORYCZNEJ

Na szczególną uwagę zasługują programy edukacji historycznej. Mając na względzie wychowanie w duchu patriotyzmu, świadomości dziedzictwa kulturowego oraz poszanowaniu tradycji i wartości narodowych nauczyciele wraz z uczniami przygotowują edukację historyczną dla społeczności szkolnej. W ten sposób czcimy Święto Odzyskania Niepodległości oraz Święto Uchwalenia Konstytucji 3 Maja. Uczniowie biorący udział w programie edukacji historycznej wyrabiają w sobie poczucie tożsamości narodowej oraz postawę patriotyczną. Poprzez edukację historyczną uczymy kultywowania tradycji i rocznic narodowych.

DZIAŁANIA W RAMACH PRACY SZKOLNEGO KOŁA WOLONTARIATU

Poprzez wdrażanie uczniów w działania na rzecz społeczności szkolnej i lokalnej, na rzecz drugiego człowieka chcemy uczyć młodzież szacunku dla drugiego człowieka i jego poglądów. Wyrabiamy w uczniach wrażliwość na krzywdę ludzką, uczymy uczciwości i odpowiedzialności za podejmowane decyzje. Jesteśmy przekonani, że poprzez pracę woluntarystyczną młody człowiek dąży do bycia lepszym. Pracując w Szkolnym Kole Wolontariatu nasi uczniowie uczą się samodzielności i jednocześnie współdziałania w grupie, stają się konsekwentni i wytrwali w dążeniu do celu. Osiągają sukcesy oraz cieszą się z sukcesów innych. Dzięki pracy w SKW uczniowie stają się świadomymi swoich praw i obowiązków obywatelami.

PROGRAMY WŁASNE NAUCZYCIELI, INNOWACJE

Uwzględniając podstawy programowe poprzez realizację obowiązującego w szkole zestawu programów kształcenia wzbogacamy obowiązkowe treści nauczania o realizację programów własnych oraz innowacji pedagogicznych nauczycieli, zamieszczanych uchwałą rady pedagogicznej w szkolnym zestawie programów nauczania, a realizowanych w formie obowiązkowych dla uczniów przedmiotów dodatkowych.

ROZDZIAŁ V

Uczestnicy programu profilaktyczno-wychowawczego szkoły

RODZICE:

- mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniami religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka;
- znają i akceptują program wychowawczy proponowany przez szkołę;
- wspierają dziecko w jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa;
- wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą;
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły;
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci.

WYCHOWAWCY KLAS:

- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie;
- wspierają rozwój uczniów i usamodzielnianie się;
- opracowują i realizują program wychowawczo-profilaktyczny;
- koordynują pracę wychowawczo-profilaktyczną w zespole klasowym;
- dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia;
- podejmują działania w przypadkach przemocy wobec niego, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów;
- wnioskują o objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
- informują rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- integrują i kierują zespołem klasowym;
- wykorzystują potencjał grupy do wspierania jej członków, oceniają zachowania uczniów;
- wdrażają do samooceny postępów w zachowaniu, nadzorują realizację obowiązku szkolnego;
- promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów;
- inspirują pracę zespołową w klasie, przydzielają zespołom zadania na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólnie oceniają stopień ich realizacji;
- współdziałają z nauczycielami uczącymi w klasie;
- współpracują z rodzicami; włączają rodziców w sprawy programowe i organizacyjne klasy;
- współpracują z dyrekcją szkoły, pedagogiem, psychologiem i pielęgniarką;
- współdziałają z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka, policją, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, sądami rodzinnymi.

NAUCZYCIELE:

- oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych;
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, podczas wyjść i wyjazdów szkolnych;
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach;
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania;
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności;
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu;
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań;
- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów;
- wspólnie z pedagogiem i psychologiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia;
- współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą;
- realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

UCZNIOWIE:

- znają Regulamin Szkoły i Prawa i obowiązki Ucznia
- współorganizują imprezy i akcje szkolne;
- znają i przestrzegają norm zachowania obowiązujących członków społeczności szkolnej;
- współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swe prawo do samorządności;
- kierują swym rozwojem i stają się coraz bardziej samodzielni;
- prowadzą zdrowy tryb życia i dbają o swoje środowisko;
- mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej;
- uczestniczą w opiniowaniu dokumentów szkolnych (Statut Szkoły, Program wychowawczo-profilaktyczny).

PEDAGOG I PSYCHOLOG SZKOLNY:

- prowadzą badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozują indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów;

- diagnozują sytuacje wychowawcze w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów;
- udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
- podejmują działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci;
- inicjują i prowadzą działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych;
- pomagają rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów;
- wspierają nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

ROZDZIAŁ VI
Cele i zadania działań profilaktyczno-wychowawczych

ROZWÓJ FIZYCZNY

Cele	Zadania	Formy realizacji	Odpowiedzialni	Oczekiwane rezultaty
1. Poznawanie przemian psychofizycznych okresu dojrzewania	• Kształcenie nawyków dbania o higienę osobistą • Poznawanie zasad higieny pracy umysłowej • Zapoznanie uczniów i rodziców z problematyką okresu dojrzewania	• Przeprowadzenie zajęć i lekcji wychowawczych poświęconych higienie osobistej. • Jak i kiedy się uczyć?	Wychowawcy Wszyscy nauczyciele Wychowawcy, Pielęgniarka szkolna Poradnia PPP	• uczeń dba o higienę osobistą, dba o swoje zdrowie i ciało
2. Kształtowanie postaw prozdrowotnych	• Budowanie świadomości współzależności między poszczególnymi wymiarami zdrowia	• Kształtowanie przekonania o nadrzędnej wartości, jaką jest życie i zdrowie człowieka • Zapoznanie uczniów z przepisami dotyczącymi zapewnienia bezpieczeństwa w szkole, na drogach oraz podczas imprez rekreacyjnych • Uświadamianie uczniów w zakresie zagrożeń wynikających z prowadzenia niezdrowego trybu życia, przeciwdziałanie nadwadze i otyłości.	Wszyscy nauczyciele Dyrekcja szkoły, wychowawcy, opiekunowie pracowni, nauczyciel techniki Wychowawcy, nauczyciele biologii, w-f, chemii	• uczeń dostrzega i akceptuje nadrzędną wartość zdrowia oraz życia • uczeń zna i przestrzega regulaminów gwarantujących mu bezpieczeństwo • uczeń dostrzega relacje między niezdrowym życiem a jego rozwojem
3. Kształcenie umiejętności organizacji czasu wolnego	• Wdrażanie do aktywnego wypoczynku i rekreacji, zwiększanie atrakcyjności i podnoszenie jakości zajęć wychowania fizycznego.	• Propagowanie zdrowego i czynnego wypoczynku, organizacja wycieczek, rajdów, zajęć pozalekcyjnych i SKS	Wszyscy nauczyciele	• uczeń chętnie uczestniczy w różnych formach aktywnego wypoczynku
4. Kształtowanie właściwych zachowań w sytuacjach zagrażających zdrowiu i życiu	• Przygotowanie do racjonalnych zachowań w obliczu zagrożeń cywilizacyjnych, militarnych, katastrof, klęsk żywiołowych, wypadków itd.	• Zapoznanie uczniów z podstawowymi zasadami pomocy przedmedycznej • Poznanie zagrożeń cywilizacyjnych oraz nabycie umiejętności właściwego zachowania się w razie kontaktu z przedmiotami niebezpiecznymi	Nauczyciel w-f, biologii, pielęgniarka, lekarz Nauczyciel chemii i edukacji dla bezpieczeństwa	• uczeń zna, potrafi stosować podstawowe zasady i techniki pomocy przedmedycznej • uczeń zna różnorodne zagrożenia cywilizacyjne i wie w jaki sposób ustrzec się grożących w związku z nimi niebezpieczeństw

Cele	Zadania	Formy realizacji	Odpowiedzialni	Oczekiwane rezultaty
5. Profilaktyka uzależnień	• Zapoznanie uczniów ze skutkami uzależnień	• Informowanie uczniów o zagrożeniach i skutkach narkomanii, lekomanii, alkoholizmu, nikotynizmu, dopalaczy.	Pedagog, psycholog, lekarz, nauczyciele biologii i chemii, wychowawcy	• uczeń zna zagrożenia wynikające ze stosowania używek
6. Promowanie bezpieczeństwa w sieci	• Kształcenie umiejętności dokonywania świadomych wyborów • Kształcenie umiejętności bezpiecznego korzystania z Internetu i radzenie sobie z cyberprzemocą.	• Realizacja programu „Spójrz inaczej” • Uzależnienia – „Czy mnie to dotyczy?” • Kształtowanie właściwych postaw asertywnych wobec osób proponujących korzystanie z używek • Realizacja treści przedmiotowych z informatyki.	Wychowawcy Wychowawcy Wszyscy nauczyciele, pedagog, psycholog Nauczyciele informatyki, wychowawcy	• uczeń potrafi powiedzieć nie osobom proponującym korzystanie z używek • Uczeń potrafi bezpiecznie korzystać z Internetu.

R O Z W Ó J P S Y C H I C Z N Y

Cele	Zadania	Formy realizacji	Odpowiedzialni	Oczekiwane rezultaty
1. Poznawanie własnej sfery uczuciowej	• Zachęcanie do bliższego poznania siebie • Ułatwienie uczniom: • postrzegania siebie i rozumienia swoich uczuć, • przekazywanie swoich uczuć i potrzeb, • zrozumienie znaczenia uczuć w relacjach międzyludzkich	• Dostarczenie uczniom informacji na temat specyfiki rozwoju emocjonalnego wieku dojrzewania oraz związanych z tym problemów i sposobów ich rozwiązywania • Indywidualne spotkania z psychologiem, pedagogiem szkolnym • Realizacja programu „Spójrz inaczej”	Wychowawcy, nauczyciel biologii, Pedagog, psycholog szkolny Psycholog, pedagog Wychowawcy	• uczeń rozpoznaje i radzi sobie z napięciami spowodowanymi okresem dojrzewania • uczeń świadomie korzysta z pomocy psychologa i pedagoga szkolnego • uczeń potrafi nazwać swoje emocje, rozumie rolę uczuć w relacjach międzyludzkich
2. Rozwój jednostki i kształtowanie własnej osobowości.	• Rozwijanie poczucia wartości oraz wiary we własne możliwości	• Stosowanie metod pracy grupowej ze szczególną dbałością o zmiany pełnionych ról; • Bardzo precyzyjne formułowanie poleceń oraz kryteriów oceny i udzielanie szczegółowej informacji zwrotnej dotyczącej osiągnięć uczniów	Wszyscy nauczyciele Nauczyciele poszczególnych przedmiotów	• uczniowie są świadomi swoich mocnych słabych stron • uczniowie znają oczekiwania, jakie są stawiane wobec nich

		• Diagnozowanie samopoczucia uczniów w grupie, klasie, szkole i reagowanie na stwierdzone problemy (obserwacje, ankiety, rozmowy)	Wychowawcy, pedagog, psycholog szkolny	• uczniowie dobrze się czują w grupie, klasie, szkole
3. Kształcenie umiejętności radzenia sobie ze stresem i zmniejszania jego skutków	• Poznanie objawów stresów i uświadomienie jakie sytuacje mogą być stresujące dla uczniów • Nauczenie się zdrowych sposobów radzenia sobie ze stresem.	• Realizacja elementów programu „Spójrz inaczej” • Realizacja elementów programu „Spójrz inaczej” • Zajęcia antystresowe	Wychowawcy Wychowawcy Psycholog szkolny	• uczeń wie co to jest stres i jest świadomy sytuacji dla niego stresujących • uczeń zna sposoby radzenia sobie ze stresem • uczeń potrafi odreagować napięcie spowodowane sytuacjami stresującymi
4. Kształcenie umiejętności oceny własnych zachowań	• Stymulowanie procesu samowychowania • Pomoc w rozpoznawaniu własnych praw i obowiązków • Stawianie wymagań w zakresie przestrzegania obowiązujących w szkole norm i zasad • Wspieranie samorządności uczniowskiej	• Karty samooceny • Przydzielanie funkcji i zadań długofalowych oraz jednorazowych i ocena wywiązywania się z nich • Zapoznanie uczniów z Prawem Szkolnym • Planowanie i organizacja prac samorządu uczniowskiego	Wychowawcy, pedagog, opiekun Samorządu Uczniowskiego	• uczeń celowo podejmuje określone role i jest świadomy odpowiedzialności za kształt wykonanych zadań oraz stopień i jakość osiąganych celów • uczeń zna Prawo Szkolne i postępuje zgodnie z jego zasadami

R O Z W Ó J S P O Ł E C Z N Y

Cele	Zadania	Formy realizacji	Odpowiedzialni	Oczekiwane rezultaty
1. Kształcenie umiejętności kontaktowania się z innymi	• Kształcenie umiejętności: - słuchania i odbierania innych, - komunikowania się werbalnego i niewerbalnego, - asertywnych zachowań • Wdrażanie uczniów do współdziałania w grupie	• Ćwiczenie „komunikatu Ja” – asertywność • Realizacja programu „Spójrz inaczej” • Zajęcia integracyjne dla uczniów klas I	Wychowawcy Psycholog, pedagog, edukatorzy z zewnątrz	• uczeń potrafi wyrażać siebie za pomocą komunikacji werbalnej i jest świadomy znaczenia „mowy ciała” w kontaktach z innymi • uczeń zna swoją klasę
		• Integrowanie zespołu klasowego poprzez umożliwienie pełnienia różnych ról • Organizacja imprez klasowych i szkolnych	Wychowawcy	• uczniowie znają kompetencje i przestrzegają praw wynikających z określonych ról

	• Rozwiązywanie problemów	• Poznanie sposobów zachowania się w sytuacjach konfliktowych • Uczenie się kolejnych etapów rozwiązywania konfliktów – program „Spójrz inaczej”	Wychowawcy, pedagog szkolny Wychowawcy, pedagog szkolny	• uczeń zna style zachowania się w sytuacjach konfliktowych, potrafi rozwiązywać konflikty uwzględniając i rozumiejąc potrzeby drugiej strony
2. Wprowadzenie do aktywnego istnienia w kulturze	• Kształtowanie postawy szacunku dla polskiego dziedzictwa kulturowego • Uczenie wartościowania zjawisk kulturowych obecnych wokół ucznia	• Uroczyste obchody świąt państwowych i rocznic historycznych • Podtrzymywanie tradycji rodzinnych (prace plastyczne i literackie na temat „Kronika rodzinna”, tworzenie drzew genealogicznych) • Ukazanie różnych funkcji sztuki: estetycznej, poznawczej, emocjonalnej	Osoba odpowiedzialna za organizację imprezy, wychowawcy Nauczyciele historii i plastyki N-le muzyki, plastyki, języka polskiego, języków obcych	• uczeń zna i szanuje znaki narodowe, w kontakcie z nimi przyjmuje właściwą postawę, poprawnie zachowuje się podczas uroczystości • uczeń zna różne modele rodziny, identyfikuje wpływ zmian społecznych na losy pojedynczych osób • uczeń rozróżnia funkcje sztuki, potrafi określić ich przydatność
3. Przygotowanie do korzystania z dziedzictwa kulturowego własnego regionu	• Umożliwienie aktywnego udziału uczniów w korzystaniu z zasobów wchodzących zakres dziedzictwa kulturowego własnego regionu	• Uczniowie w ramach realizowanych zadań i projektów opracowują materiały związane z dziedzictwem kulturowym własnego regionu • Aktywny udział w lokalnych wydarzeniach kulturalnych	Nauczyciele historii, WOS, geografii, plastyki, języka polskiego, wychowawcy nauczyciele j. polskiego, plastyki, muzyki, WOS, W-f, wychowawcy	• uczeń wykorzystuje wiedzę na temat swojego regionu dla opracowania materiałów na jego temat • uczeń zna i wykorzystuje lokalne możliwości działań kulturalnych
4. Wychowanie do aktywnego udziału w życiu gospodarczym	• Wstępne przygotowanie uczniów do aktywności zawodowej i odnalezienia się na rynku pracy	• Kształtowanie podstaw rozumienia ważnych wydarzeń życia gospodarczego w kraju i na świecie • Zajęcia związane z dalszą drogą kształcenia dla uczniów klas VII-VIII • Kształtowanie podstawowych zdolności uczniów do odnajdywania swojego miejsca w warunkach gospodarki wolnorynkowej– poprawne komunikowanie się, podstawy	Nauczyciele WOS, historii, geografii, matematyki Psycholog, pedagog, doradca zawodowy Wszyscy nauczyciele, pedagog, doradca zawodowy Nauczyciel informatyki,	• uczeń ma podstawowe informacje umożliwiające ocenę wydarzeń w skali makro • uczeń praktycznie stosuje zasady komunikacji i pracy w grupie dla osiągania ustalonych celów

		autoprezentacji, praca w zespole, umiejętność formułowania i osiągania zaplanowanych celów • Wykorzystanie technologii informatycznych dla poszukiwania pracy i rozwijania własnej przedsiębiorczości	doradca zawodowy	• uczeń potrafi wykorzystać Internet do poszukiwania pracy
5. Kształtowanie właściwych postaw koniecznych do życia we współczesnym świecie: • postaw obywatelskich • postaw patriotycznych	• Rozwijanie poczucia przynależności do społeczności lokalnej, ojczyzny, społeczności europejskiej • Budzenie poczucia odpowiedzialności za innych, za szkołę, za środowisko, małą i wielką ojczyznę • Przygotowanie do pełnienia różnych funkcji społecznych i wdrażanie do samorządności • Praca w samorządzie uczniowskim. • Szacunek dla tradycji i symboli narodowych. • Poznawanie dorobku kultury narodowej, historii, literatury, języka, bohaterów narodowych • Kształtowanie miłości i szacunku do narodowego dziedzictwa • Kształtowanie postawy szacunku dla polskiego dziedzictwa kulturowego w związku z globalizacją kultury • Kultywowanie tradycji narodowych, regionalnych i rodzinnych	• Wykorzystanie wiedzy społecznej na wszystkich lekcjach, • aktywne uczestnictwo w zajęciach edukacyjnych, • Działalność samorządową, • Współpracę z urzędem dzielnicy • organizowanie uroczystości szkolnych w czasie świąt, • stawianie wymagań w zakresie właściwej postawy uczniów wobec godła i hymnu państwowego oraz w czasie uroczystości szkolnych i państwowych. • organizowanie konkursów, apeli, odwiedzanie miejsc pamięci narodowej. • organizowanie wyjść do kina, teatru, na wystawy, koncerty, • korzystanie z filmoteki szkolnej • organizacja wigilii klasowych, spotkań wielkanocnych, wieczorów poezji	wszyscy nauczyciele opiekun Samorządu Uczniowskiego wychowawcy, opiekunowie kół zainteresowań, nauczyciele opiekunowie młodzieżowych grup artystycznych	• uczeń staje się odpowiedzialny za innych, • uczeń potrafi odnaleźć swoje miejsce w świecie, • uczeń jest przygotowany do pełnienia różnych funkcji społecznych • uczeń zna ważne wydarzenia z historii Polski • uczeń godnie zachowuje się w czasie obchodów świąt i uroczystości narodowych. • Uczeń ma świadomość istnienia obowiązków wobec ojczyzny, w tym w szczególności obowiązku jej obrony oraz dbałości o jej dobre imię • uczeń zna dorobek kultury narodowej i kultywuje tradycje

6. Kształtowanie postaw proeuropejskich	• Rozwijanie w uczniach tożsamości europejskiej • Rozwijanie w uczniach praktycznych umiejętności działań na rzecz wspólnej Europy	• Kształtowanie świadomości wielowiekowej tradycji związków Polski z innymi krajami Europy • Poszukiwanie i nazywanie poszczególnych wartości, jakie możemy wnieść do Unii Europejski • Organizacja Dni Europy w szkole • uczniowie uczestniczą w międzynarodowych projektach proeuropejskich	N-le historii, WOS, języka polskiego, języków obcych Nauczyciel WOS, wychowawcy Osoba odpowiedzialna za organizację imprezy Nauczyciele języków obcych	• uczeń zna korzenie wielowiekowego istnienia Polski w Europie • uczeń potrafi wskazać szczególne walory Polski • uczeń bierze aktywny udział w przygotowaniu imprezy • uczeń bierze udział w realizacji projektu

ROZWÓJ INTELEKTUALNY

Cele	Zadania	Formy realizacji	Odpowiedzialni	Oczekiwane rezultaty
1. Doskonalenie umiejętności komunikowania się	• Kształcenie sprawności mówienia słuchania, czytania i pisania • Kształcenie umiejętności wypowiadania się przed audytorium	• Doskonalenie różnorodnych form wypowiedzi ustnej i pisemnej, a także realizowanej poprzez indywidualne formy prezentacji, • uczestnictwo w warsztatach dziennikarskich, • praca w gazecie szkolnej.	Nauczyciele przedmiotów, prowadzący zajęcia pozalekcyjne	• uczeń chętnie zajmuje stanowisko w interesujących go sprawach, zadaje pytania, prezentuje swoje poglądy
2. Rozwijanie umiejętności poszukiwania informacji i korzystania z niej	• Pobudzanie postaw kreatywnych uczniów w procesie zdobywania umiejętności i gromadzenia wiedzy • Uczenie poszukiwania, porządkowania i przechowywania informacji	• Korzystanie z Internetu, • lekcje biblioteczne, • wyszukiwanie i opracowywanie materiałów do referatów, przeprowadzenia lekcji, • przygotowanie do uczestnictwa w dyskusji punktowanej, pracy w grupie, • formy gromadzenia materiałów (portfolio)	Wszyscy nauczyciele	• uczeń potrafi korzystać z różnych źródeł informacji i samodzielnie opracować pozyskane materiały

3. Kształcenie umiejętności obserwacji, koncentracji, analizy i syntezy materiału	• Wprowadzenie uczniów w techniki uczenia się i wyposażanie w narzędzia do samodzielnej pracy umysłowej	• Tajemnice naszej pamięci – wykorzystanie technik uczenia się zawartych w publikacjach, • udział w zajęciach szybkiego czytania, • techniki relaksacyjne, • zajęcia z psychologiem.	Nauczyciele przedmiotów, opiekunowie kół zainteresowań, psycholog	• uczeń zna i świadomie stosuje różnorodne techniki uczenia się i pracy umysłowej
4. Poznawanie swoich uzdolnień i rozwijanie zainteresowań	• Stwarzanie warunków do uczenia się czynnego kształtującego dociekliwość, refleksyjność, zdrowy krytycyzm, chęć działania • Ułatwienie poznawania swoich mocnych i słabych stron • Stymulowanie do doskonalenia	• Warsztaty z psychologiem, • stosowanie metod aktywizujących uczniów, • moje osiągnięcia względem wymagań szkolnych – samoocena a opinia nauczyciela, • szczegółowa indywidualna i klasowa analiza wyników badania kompetencji, • aktywny udział w programie zajęć pozalekcyjnych szkoły	Psycholog, nauczyciele przedmiotów, opiekunowie kół zainteresowań, organizatorzy imprez	• uczeń wie czego się od niego oczekuje • uczeń jest świadomy swoich mocnych i słabych stron • uczeń chętnie uczestniczy w wybranych zajęciach pozalekcyjnych

ROZWÓJ MORALNY

Cele	Zadania	Formy realizacji	Oczekiwane rezultaty	Odpowiedzialni
1. Nadawanie sensu codzienności. 2. Stanowienie drogowskazu w stosunkach z ludźmi. 3. Ułatwianie podejmowania słusznych decyzji. 4. Chronienie przed złymi impulsami i decyzjami oraz demoralizującymi wpływami z zewnątrz. 5. Dawanie poczucia bezpieczeństwa i spokoju. 6. Wyznaczanie granic prawidłowych zachowań. 7. Budowanie harmonii życia osoby, jej najbliższych i otoczenia. 8. Decydowanie o pozytywnej przyszłości człowieka.	Wprowadzenie wartości i wynikających z nich postaw: KLASY I – III **Rok pierwszy:** Przyjaźń Szacunek Odpowiedzialność **Rok drugi** : Tolerancja Miłość Mądrość **Rok trzeci**: Samodyscyplina Uczciwość Piękno KLASY IV- VIII **Rok pierwszy:** Pokój, Szacunek, Przyjaźń **Rok drugi:** Odpowiedzialność, Tolerancja, Szczęście **Rok trzeci:** Miłość, Sprawiedliwość, Pokora **Rok czwarty:** Uczciwość, Samodyscyplina, Piękno **Rok piąty:** Wolność, Prawda, Mądrość Wypracowanie katalogu postaw zgodnych z poznanymi wartościami	• Zapoznanie z wartościami w ramach: - godzin wychowawczych, - lekcji przedmiotowych, - zajęć pozalekcyjnych, - realizowanych w szkole projektów (konkursy, przedstawienia, uroczystości, działania szkolnego wolontariatu, głośne czytanie, spotkania – „Ludzie pasji”, inne...). • Tworzenie katalogu postaw zgodnych z poznanymi wartościami na podstawie materiałów wypracowanych w zespołach klasowych. • Dostosowanie prawa szkolnego (Kodeks, kryteria ocen zachowania, arkusz samooceny zachowania ucznia, inne...) do wypracowanego katalogu postaw. • Przestrzeganie zachowań realizujących wartości w codziennym życiu.	• uczeń buduje prawy charakter, • społeczność uczniów i dorosłych realizuje zdrowe relacje międzyludzkie, • zostaje podniesiona jakość życia uczniów i dorosłych, klas, szkoły, rodzin i grup rówieśniczych.	• Rodzice, wychowawcy, nauczyciele, dyrektor, uczniowie, pracownicy szkoły

ROZDZIAŁ VII

Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
2) analizę dokumentacji,
3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
4) rozmowy z rodzicami,
5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
6) analizę przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. Ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego powołany przez dyrektora. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań, dobór narzędzi oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana rada pedagogiczna i rada rodziców.

ZAŁĄCZNIK NR 1

Procedury postępowania w sytuacjach zagrożenia.

Procedura postępowania nr l w sytuacji zagrożenia ucznia demoralizacją.

W przypadku uzyskania informacji, że uczeń który, nie ukończył 18 lat, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o jego demoralizacji (naruszanie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od spełniania obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, włóczęgostwo, udział w działalności grup przestępczych) nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Przekazuje uzyskaną informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga/psychologa szkolnego i dyrekcję szkoły.
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz – w ich obecności – z uczniem. W przypadku potwierdzenia uzyskanej informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.
4. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy z kadrą pedagogiczną lub nie reagują na wezwanie do stawiennictwa w szkole, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o wymienionych wyżej przejawach demoralizacji nieletniego, szkoła pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub Policję (specjalistę ds. nieletnich). Podobnie w sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej metody oddziaływań wychowawczych, (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem/psychologiem, itp..) i ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji, zgodnie z warunkami określonymi w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich. Jeżeli uczeń przejawia powyższe zachowania po ukończeniu 18 roku życia (a nie jest to udział w działalności grup przestępczych czy popełnienie przestępstwa), sposób postępowania nauczyciela w takim przypadku powinien być uregulowany w statucie szkoły.

W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 § 2 kodeksu postępowania karnego, szkoła jako instytucja jest obowiązana niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję.

Procedura postępowania nr II – alkohol i narkotyki

W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków powinien podjąć następujące kroki:

1. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.

2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
3. Wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu zdrowia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.
4. Zawiadamia o fakcie dyrekcję szkoły oraz rodziców/opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły.
   - W przypadku odmowy ze strony rodziców/opiekunów, o pozostaniu ucznia w szkole, czy też przewiezieniu ucznia do placówki służby zdrowia, bądź też przekazania go do dyspozycji funkcjonariuszom policji decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły/placówki.
   - W przypadku ucznia będącego pod wpływem alkoholu – jeżeli rodzice odmawiają przyjazdu, a uczeń jest agresywny wobec kolegów, nauczycieli, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych – szkoła zawiadamia najbliższą jednostkę Policji.
5. Jeżeli zdarzenia, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, powtarzają się, świadczy to o jego demoralizacji. Nakłada to na szkołę obowiązek powiadomienia Policji (specjalisty ds. nieletnich) lub sądu rodzinnego o tej szczególnej sytuacji.

Procedura postępowania nr III – znalezienie narkotyków

W przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu Policji.
2. Próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
3. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrekcję szkoły i wzywa Policję.
4. Po przyjeździe Policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

Procedura postępowania nr IV – posiadanie narkotyków

W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk, powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor, itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ew. innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. ***Nauczycielowi nie wolno (nie ma prawa) samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla Policji!***

2. O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrekcję szkoły.
3. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu rodziców/opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.
4. W przypadku, gdy uczeń na prośbę nauczyciela nie chce przekazać substancji, ani pokazać zawartości teczki, szkoła wzywa Policję, która po przyjeździe przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancji i zabiera ją do ekspertyzy.
   - Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim jej zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki Policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo, uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami

Zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii – w Polsce karalne jest:

- *posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych;*
- *wprowadzanie do obrotu środków odurzających;*
- *udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia oraz nakłanianie do użycia;*
- *wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających.*

Każde z opisywanych zachowań jest czynem karalnym w rozumieniu przepisów Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, jeśli sprawcą jest uczeń, który ukończył 13 lat a nie ukończył 17 lat. Uczeń, który dopuszcza się powyższych czynów po ukończeniu 17 lat popełnia przestępstwo i podlega przepisom ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego. W przypadku zaistnienia jednego z powyższych przestępstw na terenie szkoły, należy wezwać Policę.

Procedura postępowania nr V – czyn karalny

Postępowanie wobec sprawcy czynu karalnego/przestępstwa. Postępowanie wobec sprawcy czynu karalnego /przestępstwa:

1. niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły,
2. ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia,
3. przekazanie sprawcy (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły, lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę,
4. powiadomienie rodziców ucznia,
5. niezwłoczne powiadomienie Policji w przypadku gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała. itp.), lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana,
6. zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa, lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich Policji (np. sprawca rozboju na terenie szkoły używa noża i uciekając porzuca go lub porzuca jakiś przedmiot pochodzący z kradzieży).

W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat należy zawiadomić Policję lub sąd rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia, prokuratora lub Policję.

Procedura postępowania nr VI – uczeń ofiarą czynu karalnego

Postępowanie nauczyciela/wychowawcy wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego. Nauczyciel/wychowawca będący na miejscu zdarzenia zobowiązany jest do:

1. udzielenia pierwszej pomocy (pomocy przedmedycznej), bądź zapewnienia jej,
2. udzielenia poprzez wezwanie lekarza, ew. karetki pogotowia w przypadku, kiedy ofiara doznała obrażeń.
3. niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły o powiadomienie rodziców ucznia.
4. niezwłoczne wezwanie Policji w przypadku, kiedy sprawa jest poważna i niezbędne jest profesjonalne zabezpieczenie śladów przestępstwa, ustalenie okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

Procedura postępowania nr VII w sytuacjach zachowania agresywnego ze strony uczniów.

1. Zdecydowanie i stanowczo, nie wdając się w dyskusje, całkowite przerwanie negatywnych zachowań sprawcy wobec ofiary.
2. Rozdzielenie stron.
3. Ustalenie granic: nie dopuszczenie do przejawów agresji wobec siebie jako osoby interweniującej.
4. Wezwanie wychowawcy lub pedagoga (ocena zagrożenia i podjęcie decyzji o interwencji: – powiadomienie dyrekcji, rodziców i/lub Policji.
5. Próba mediacji między stronami konfliktu – w sytuacji wyjątkowo trudnej rolę mediatora przejmuje pedagog lub psycholog szkolny.
6. Obniżenie punktacji z zachowania.
7. Kontrakt ze stronami zawarty w określonym czasie, spotkania w celu sprawdzenia wywiązywania się z kontraktu.
8. Wezwanie rodziców, jeśli kontrakt nie jest przestrzegany, wspólne ustalenie dalszej drogi postępowania.
9. W przypadku znacznego naruszenia nietykalności, godności osobistej, zniszczeń mienia pomija się w/w procedury i wzywa się od razu rodziców i policję.

Procedura postępowania nr VIII – fałszerstwo

Sytuacje fałszerstwa w szkole:

- dokonanie wpisów do dzienników (wpisywanie, poprawianie, usuwanie ocen, usprawiedliwianie nieobecności)
- przedstawienie fałszywych zwolnień i usprawiedliwień od rodziców
- odrabianie (przerabianie) zaświadczeń lekarskich
- podkładanie prac innych uczniów jako własnych oraz udowodnienie przez nauczyciela ściągania
- inne przypadki (podrabianie zgody rodziców na udział w zawodach sportowych, wycieczce itp.)

Osoby mogące podjąć decyzję o wszczęciu postępowania:

- wychowawca klasy
- nauczyciel przedmiotu
- pedagog szkolny
- zespół wychowawczy
- dyrektor szkoły

Procedura postępowania w wypadku stwierdzenia fałszerstwa:

- powiadomienie rodziców ucznia
- spotkanie z uczniem i jego rodzicami celem wyjaśnienia powodów fałszerstwa
- podjęcie decyzji o dalszym postępowaniu w obecności rodziców
- w przypadku udowodnionego ściągnięcia pracy upomnienie wychowawcy i odjęcie odpowiedniej ilości punktów
- w przypadku powtarzających się sytuacji fałszerstw, szkoła kieruje informację i prośbę o interwencję policję.

Procedura postępowanie nr IX – posiadanie przedmiotów niedozwolonych na terenie szkoły.

1. Nakłonienie ucznia do oddania niebezpiecznego przedmiotu.
2. W sytuacji kiedy uczeń odmawia oddania zabronionego przedmiotu, należy go poinformować, że ma taki obowiązek.
3. W przypadku dalszej odmowy uczeń ponosi konsekwencje za złamanie regulaminu szkolnego (uwaga wychowawcy, rozmowa dyscyplinująca w obecności pedagoga szkolnego, obniżenie punktacji z zachowania).
4. W przypadku, gdy użycie zabronionego przedmiotu może stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia należy natychmiast powiadomić dyrekcję szkoły, która powiadamia policję.
5. W każdym przypadku należy powiadomić rodziców, wychowawcę klasy i dyrekcję szkoły, a także kuratora sądowego, jeżeli uczeń jest pod jego opieką.

Procedura postępowania nr X – dewastacja mienia szkolnego.

1. Interwencja świadka zdarzenia – każdego pracownika szkoły.
2. W przypadku braku możliwości ustalenia sprawcy/sprawców, rozmowa ze wszystkimi osobami mogącymi znajdować się w miejscu zdarzenia, podjęcie czynności mających na celu ustalenie sprawcy/sprawców.
3. Wezwanie rodziców.
4. W przypadku dużej szkody wezwanie policji.
5. Wszczęcie procedur prawnych mających na celu nałożenie konsekwencji materialnych wobec rodziców sprawcy lub odpracowanie szkody.
6. Obniżenie przez wychowawcę punktacji z zachowania.

Procedura postępowanie nr XI – kradzież lub zniszczenia mienia szkolnego lub prywatnego, dokonanego na terenie szkoły przez uczniów.

1. W przypadku zgłoszenia kradzieży lub zniszczenia sprawą zajmuje się nauczyciel, wychowawca, pedagog – osoba, której kradzież lub zniszczenie zgłoszono.
2. O fakcie kradzieży lub zniszczenia bezzwłocznie jest powiadamiany Dyrektor szkoły.
3. Dyrektor, po przyjęciu zawiadomienia, może przekazać prowadzenie wyjaśnień innej osobie.
4. Dyrektor szkoły lub wyznaczona przez niego osoba powiadamia rodziców ucznia poszkodowanego, jak i podejrzanego o dokonanie kradzieży lub zniszczenia – o podjętych przez pracownika działaniach mających na celu wyjaśnienie sprawy.
5. Dyrektor szkoły lub wyznaczona przez niego osoba zgłasza policji zdarzenie kradzieży lub zniszczenia.

Procedura postępowania nr XII - korzystanie z telefonu komórkowego.

Wszystkich uczniów gimnazjum obowiązuje bezwzględny zakaz używania telefonów komórkowych i innych urządzeń multimedialnych podczas lekcji.
Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za telefon komórkowy i inne urządzenia multimedialne, które uczniowie przynoszą do szkoły.

Postępowanie z uczniem.

1. Uczeń używa telefonu w sytuacjach niedozwolonych.
2. Nauczyciel dyscyplinuje ucznia – zwraca mu uwagę.
3. Uczeń dalej używa komórki.
4. Nauczyciel dyscyplinuje ucznia zgodnie z WSO
5. Uczeń oddaje telefon, który następnie jest przekazany do sekretariatu.
6. Telefon z sekretariatu odbierają rodzice ucznia.

Procedura postępowania nr XIII w sytuacji podejrzenia nadużywania mediów elektronicznych takich jak: Internet, cyberprzemoc.

1. Ujawnienie przypadku nadużywania Internetu.
   Informacja o nadmiernym korzystaniu z sieci lub komputera może dotrzeć do nauczyciela/pedagoga z różnych źródeł: może być zgłoszona przez ucznia, rodziców, innych nauczycieli.
2. Rozmowa z uczniem.
   Zebranie informacji na temat podejrzeń o nadużywaniu Internetu, jego formy oraz częstotliwości.
3. Kontakt z rodzicami.
   Poinformowanie opiekunów o obserwacjach dotyczących dziecka.
4. Zapewnienie wsparcia psychologicznego dziecku na terenie szkoły bądź polecenie specjalistycznej placówki.

5. Wsparcie informacyjne dotyczące możliwości dalszych działań w sytuacji nadużywania internetu, informacje dotyczące bezpośredniej pomocy specjalistycznej.
6. Podjęcie interwencji prawnej.

   Większość sytuacji związanych z nadużywaniem Internetu bądź komputera nie wymaga powiadamiania sądu rodzinnego. Zgłoszenie sprawy do sądu rodzinnego jest jednak wskazane:
   - jeśli rodzice dziecka odmawiają współpracy i nie kontaktują się ze szkołą, a uczeń nie zaprzestaje działań, które są dla niego krzywdzące i skutkują niewywiązywaniem się z obowiązku szkolnego. W takiej sytuacji dyrektor szkoły powinien zwrócić się do sądu rodzinnego z wnioskiem o podjęcie odpowiednich środków wynikających z ustawy o postępowaniu z nieletnimi.
   - dokumentacja zgłoszenia – opis podjętych przez szkołę działań, np. kontakt z rodzicami, rozmowa z uczniem, zaproponowanie pomocy psychologicznej poza szkołą.
   - monitorowanie sytuacji – kontakt z poszkodowanym dzieckiem i jego rodzicami, upewnienie się, czy nie jest np. potrzebne dalsze wsparcie; sprawdzanie, jak realizuje obowiązek szkolny, czy bierze udział we wszystkich zajęciach.

ZAŁĄCZNIK NR 5

Zasady współpracy szkoły z instytucjami ją wspierającymi w wychowaniu.

WSPÓŁPRACA Z SĄDEM RODZINNYM

Szkoła podejmuje następujące działania:

- sporządza pisemne wnioski z uzasadnieniem o rozpatrzenie spraw uczniów dotyczących: uchylania się od obowiązku szkolnego, rażących zaniedbań rodziców w sprawowaniu opieki i wychowaniu dziecka, przemocy w rodzinie,
- przekazuje na prośbę sądu opinie o uczniach, nad którymi ustanowiono nadzór, wychowujących się w rodzinach zastępczych lub z powodu toczącego się postępowania w ich sprawie,
- udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom nadzorowanym przez kuratora,
- współdziała z zawodowymi i społecznymi kuratorami rodzinnymi,
- uczestniczy w posiedzeniach sądu w sprawach uczniów.

WSPÓŁPRACA Z POLICJĄ

Szkoła kontaktuje się z Policją w celu:

- udziału przedstawicieli w zajęciach edukacyjnych,
- informowania uczniów o konsekwencjach zachowań przemocowych,
- informowania i pomocy w sytuacjach agresywnych zachowań uczniów,
- dokonania czynności przeszukania w przypadku podejrzenia o posiadanie narkotyków, alkoholu,
- pomocy w przypadku kradzieży, wymuszeń rozbójniczych,
- działań profilaktycznych w sytuacji stwierdzenia wandalizmu,
- podjęcia działań w przypadku stwierdzenia uczestnictwa uczniów w nieformalnych grupach negatywnych,
- wygłaszania prelekcji dotyczących bezpieczeństwa,
- prowadzenia spotkań mediacyjnych.

WSPÓŁPRACA Z PORADNIĄ PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNĄ

Szkoła kontaktuje się z poradnią w celu:

- pomocy w zdiagnozowaniu środowiska uczniów,
- rozpoznania możliwości i indywidualnych potrzeb ucznia,
- wspierania ucznia w rozwoju,
- określenia formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- udzielania pomocy nauczycielom w dostosowywaniu wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb uczniów,
- udzielania pomocy rodzicom i rozwijania ich umiejętności wychowawczych.

WSPÓŁPRACA Z REFERATEM PROFILAKTYKI STRAŻY MIEJSKIEJ

Szkoła kontaktuje się ze Strażą w celu:

- udziału przedstawicieli w zajęciach edukacyjnych – *„Umiem wezwać pomoc”, „Odpowiedzialność prawna nieletnich”, „Bezpieczna droga do szkoły”,*
- informowania uczniów o konsekwencjach zachowań przemocowych,
- informowania i pomocy w sytuacjach agresywnych zachowań uczniów,
- prowadzenia działań prewencyjnych – działalność Patroli Szkolnych,
- przeciwdziałania takim zjawiskom jak: wagarowanie, wymuszenia, pobicia, kradzieże

WSPÓŁPRACA Z ZESPOŁEM INTERDYSCYPLINARNYM DS. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Do zadań Zespołu należy:

1. pomoc osobom i rodzinom w przezwyciężaniu problemów związanych z występowaniem przemocy poprzez koordynowanie działań podmiotów, które w ramach obowiązków służbowych i zawodowych zajmują się pomocą w rozwiązywaniu problemów związanych z występowaniem przemocy oraz ograniczaniu lub niwelowaniu jej negatywnych skutków,
2. uczestniczenie w realizacji zadań wynikających z programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie w m. st. Warszawy,
3. integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, których przedstawiciele wchodzą w skład Zespołu, w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez:
   - diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie na terenie Dzielnicy Bemowo m.st. Warszawy,
   - podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających
   - na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
   - inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
   - zapoznawanie się z wpływającymi Niebieskimi Kartami A i podejmowanie stosownych działań w realizacji procedury z nią związanych,
   - powoływanie Grup Roboczych w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach,
   - inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie,
   - rozpowszechnianie informacji o instytucjach, organizacjach oraz sposobach i możliwościach udzielania pomocy osobom doświadczającym przemocy w ich środowisku lokalnym.